

REKLAMERA

AGERA MOT KÖNSDISKRIMINERANDE REKLAM

Könsdiskriminerande reklam tar stor plats i offentligheten. I vår vardag möts vi ofta av reklam fylld av stereotypa könsroller som ger en snäv bild av hur en man och en kvinna ska se ut och vara. Män framställs i regel som aktiva, starka, och mäktiga - och är vanligtvis påklädda - medan kvinnor ofta avbildas som passiva, svaga, sexualiserade och avklädda, som lockbete för att sälja varor.

Den stereotypa skildringen av kvinnor och män i reklam påverkar oss. Den förstärker maktordningen mellan könen och är ett hinder för jämställdhet. Dessutom utgör den ett folkhälsoproblem. Onaturliga skönhetsideal och objektifiering av kvinnor i reklam skapar en snedvriden kroppsbild, låg självkänsla och dålig självbild som leder till utbredd psykisk ohälsa och ätstörningar. Detta handledningsmaterial riktar sig till unga och handlar om hur du kan förhålla dig kritisk till könsdiskriminerande reklam.

Var med och reklamera!

REKLAM OCH PSYKISK OHÄLSA BLAND UNGA

Sveriges Kvinnolobby genomförde 2013 en enkätundersökning där 1000 unga kvinnor och män i åldern 13-30 svarade på frågor om reklam och hälsa.

9 av 10 unga kvinnor uppger att reklam fått dem att må dåligt över sitt utseende och sin vikt. Hälften av dem påverkas negativt så ofta som varje dag eller varje vecka. Bland unga män svarar 3 av 10 att reklam fått dem att må dåligt över utseende och vikt.

9 av 10 unga kvinnor uppger att reklam fått dem att vilja ändra på något hos sig själva. 4 av 10 unga män svarar samma sak.

Läs studien i sin helhet på www.sverigeskvinnolobby.se/reklamera.

Hur kan du agera reklamkritiskt?

ALLT ÄR MÖJLIGT

Allt är Möjligt är en mediekritisk organisation som sedan mer än 20 år bevakar, ifrågasätter och debatterar hur människor framställs. I *En handbok i mediekritik* kan du lära dig att kritiskt granska stereotypa skildringar av kvinnor och män i reklam och medier. Läs mer och ladda ner pedagogisk handledning för lärare, andra praktiska handledningar och publikationer på www.alltarmojligt.se.

ANALYSERA

Det kan vara svårt att formulera sin kritik. Ett enkelt sätt är att ställa frågor. På så sätt kan reklamens budskap avkodas. T.ex. Vem är passiv, vem är aktiv? Vem ler? Hur poserar män respektive kvinnor? Hur framställs personerna? Vad gör tjejer, vad gör killar? Hur ser mäns och kvinnors nakenhet ut?

ANMÄL REKLAM!

Alla kan anmäla reklam till Reklamombudsmannen (RO). RO är en privat stiftelse som granskar reklam. Till skillnad från de andra nordiska länderna har Sverige ingen lag mot könsdiskriminerande reklam. Systemet här är att näringslivet och reklambranschen granskar sig själva, genom RO. RO ska se till att företaget och reklambransch håller hög etisk nivå, att de sköter sig helt enkelt.

RO HAR TRE KRITERIER FÖR VAD SOM ÄR KÖNSDISKRIMINERANDE REKLAM:

1. Reklam som framställer kvinnor eller män som rena sexobjekt och som kan anses kränkande (sexistisk reklam).
2. Reklam som ger en stereotyp bild på könsrollerna och som därigenom framställer kvinnor eller män på ett nedvärderande sätt (schabloniserande reklam).
3. Reklam som på något annat nedvärderande sätt är uppenbart könsdiskriminerande för kvinnor eller män.

På www.reklamombudsmannen.org finns statistik, exempel på fällningar samt instruktioner om hur du kan anmäla reklam direkt. Om en annons blir fälld publiceras beslutet på RO:s hemsida och ibland sprids det till dagspressen. Men annonsören får ingen bestraffning i form av exempelvis böter.

SKRIV TILL FÖRETAGET

Ett enkelt sätt att agera mot könsdiskriminerande reklam är att höra av sig till företaget och/eller reklambyrån som står bakom reklamen. Informera dem om vad du tycker är fel med reklamen. Ställ dem till svars! Får du inget svar eller är missnöjd med svaret du får, bojkotta! Välj bort varor och företag som använder sig av könsdiskriminerande reklam.

DEBATTERA MERA

Har du något viktigt att säga? Utnyttja din demokratiska rättighet! Hör av dig till redaktioner och skriv insändare och debattinlägg till tidningar. Tillsammans kan vi göra skillnad!

KONTAKTA POLITIKER

Det är aldrig fel att låta politiker i regering och riksdag få veta vad du tycker. Maila, skicka brev eller ring. Könsdiskriminerande reklam och stereotypa framställningar av kvinnor är förbjudet enligt FN. Svenska politiker har ett ansvar att se till att detta efterlevs.

SPRID DINA ÅSIKTER OCH SKAPA OPINION

Internet gör det enkelt att sprida åsikter och information. Du kan till exempel sprida dina åsikter via sociala medier, starta din egen sajt eller Facebook-grupp med mediekritik eller göra ett elektroniskt nyhetsbrev.

**WARNING! Passiv
kvinnoobjektifiering
skadar allvarligt dig
och din omgivning.**

REKLAMERA

För att skapa en kanal där människor kan diskutera, reagera och agera mot reklam har Sveriges Kvinnolobby i samarbete med Allt är Möjligt startat Reklamera - mot könsdiskriminerande reklam. Reklamera uppmanar till handling. Vi är många som har fått nog av könsdiskriminerande reklam. Vi vill inte ha den.

Till Reklamera skickar du enkelt könsdiskriminerande reklam som du stöter på i din vardag. Vi anmäler reklamen till Reklamombudsmannen och tar kontakt med företaget bakom reklamen. Reklamen publiceras tillsammans med vår motivering till anmälan på Reklameras Facebook- och Instagramsida. Där kan allmänheten följa vårt arbete och diskutera reklamen.

www.facebook.se/reklamera
Instagram: @reklamera
E-post: reklamera@sverigeskvinnolobby.se

REKLAMERA

**SVERIGES
KVINNOLOBBY**

Sveriges Kvinnolobby
E-post: info@sverigeskvinnolobby.se
www.sverigeskvinnolobby.se

Allt är Möjligt
E-post: info@alltarmojligt.se
www.alltarmojligt.se